

## **lisans 33-soz-p49-30-pencere-hudus-delili - Set 1**

1-) Hudûs delilinde mütekellimîn âlem hakkında hangi temel tesbiti yapıyor? (13 kelime)

Âlemin değışen bir

2-) Bu görüşten hareketle kâinat hakkında hangi sonuca ulaşılıyor? (13 kelime)

Sonradan meydana gelen

3-) Metinde kâinatın sonradan yaratıldığı hangi gözleme dayanarak açıklanıyor? (15 kelime)

Zaman içinde sürekli

4-) Mevsimlerin değışimi burada nasıl bir delil olarak kullanılıyor? (16 kelime)

Her mevsimde âdeta yeni

5-) Bahar için neden “yenilenen küçük bir kâinat” gibi bir anlam çıkarılabilir? (14 kelime)

Çünkü baharda göz

6-) Metne göre bu yenilenmelerin “hiçten” olması neyi vurgular? (14 kelime)

Varlıkların kendi kendine

7-) Art arda gelen bu âlemlerin zamanla ilişkisi nasıl tasvir ediliyor? (11 kelime)

Sanki peş

8-) Sürekli yeni âlemler yaratan Zât hakkında asıl hüküm nedir? (11 kelime)

Bu yenileyen

9-) Yeryüzünün misafirhane olarak nitelenmesi neyi anlatır? (13 kelime)  
Yeryüzünün gelip geçen

10-) Bu parçanın ana fikri nedir? (15 kelime)  
Kâinattaki sürekli değişim

## **lisans 33-soz-p49-30-pencere-hudus-delili - Set 2**

1-) Hudûs bahsinde “değişme” ile “sonradan olma” arasında nasıl bir bağ kuruluyor? (14 kelime)

Değişen şeyin sabit

2-) Sonradan meydana gelmiş bir şey için neden bir muhdis kabul ediliyor? (15 kelime)

Çünkü kendi kendine

3-) Metinde sadece genel kâinata değil, hangi zaman ölçeklerine de dikkat çekiliyor? (12 kelime)

Asra, seneye, mevsime

4-) Her gün veya her mevsimde yeni bir yaratılıştan söz edilmesi neyi güçlendiriyor? (14 kelime)

Yaratmanın uzak bir

5-) Ehl-i şuurun bu yaratılışları görmesi neden özellikle zikredilmiş olabilir? (13 kelime)

Çünkü akıl ve

6-) Metinde eski âlemin alınması, yenisinin getirilmesi hangi ilahî sığata işaret eder? (9 kelime)

Sonsuz kudret

7-) Bahar manzaralarının kudret mucizeleri sayılmasının sebebi nedir? (16 kelime)

Çok sayıda canlının ve

8-) “Âlem içinde âlemler yaratmak” ifadesinden ne anlaşılır? (14 kelime)  
Büyük kâinatın içinde

9-) Yeryüzünün büyük misafirlere hazırlanmış yer sayılması insanı hangi düşünceye sevk eder? (17 kelime)  
Dünya hayatının kalıcı değil

10-) Bu parçaya göre hudûs delilinin insana verdięi en temel ders nedir? (9 kelime)  
G z önündeki

### **lisans 33-soz-p49-30-pencere-hudus-delili - Set 3**

1-) Müttekellimînin hudûs delilini birkaç adım halinde özetler misin? (19 kelime)

Önce âlemin değıştiğı söyleniyor;

2-) Metindeki “biz de deriz” ifadesi nasıl bir işlev görüyor? (12 kelime)  
Klasik delilin kabul

3-) Kâinatın hâdis oluşuna dair verilen örnekler neden farklı zaman dilimlerinden seçilmiş olabilir? (10 kelime)  
Yenilenmenin istisna

4-) Metne göre her sene ortaya çıkan yeni düzenler neyin delilidir? (8 kelime)  
Celâl sahibi

5-) “Gözümüzün önünde gelip giden kâinatlar” sözü nasıl anlaşılmalıdır? (12 kelime)  
Özellikle tabiattaki büyük

6-) Bu parçaya göre görülen değışim, tesadüften çok hangi hakikate işaret eder? (8 kelime)  
Bilinçli, kudretli

7-) Sürekli yenileme fiili ile ilk yaratma arasında nasıl bir ilişki kuruluyor? (10 kelime)  
Devamlı yenileyen

8-) Rûy-i zemin için misafirhane benzetmesi hangi yönüyle anlamlıdır?

(14 kelime)

Çünkü üzerinde kalanlar

9-) Bu pasajda gözlem ile aklî çıkarım nasıl birleşiyor? (14 kelime)

Önce mevsimsel ve

10-) Parçanın sonunda ulaşılan inanç esası nedir? (14 kelime)

Dünyayı ve onda

## **lisans 33-soz-p49-30-pencere-hudus-delili - Set 4**

1-) Hudûs delili metinde hangi kavrama dayanarak başlatılıyor? (9 kelime)

Âlemin sürekli

2-) Değişmenin görülmesi, kâinatın ezeli olmadığını nasıl düşündürür? (12 kelime)

Çünkü ezeli olanın

3-) Metin, yalnız bir defalık yaratmadan mı söz ediyor, yoksa süreklilikten mi? (6 kelime)

Sürekliliği

4-) “Her asırda, her senede, her mevsimde” şeklindeki sıralama neyi kuvvetlendirir? (9 kelime)

Yaratmanın farklı

5-) Her gün yeni bir yaratıştan söz edilmesi, insanın dikkatini nereye çevirir? (10 kelime)

Uzak geçmişe

6-) Baharlardaki ortaya çıkış ve kayboluş niçin kudret mucizesi kabul ediliyor? (17 kelime)

Çünkü çok geniş çaplı

7-) Metindeki zincirleme tasvir zaman hakkında nasıl bir anlayış sunuyor? (12 kelime)

Zamanın, ardı ardına

8-) Sürekli değişen âlemleri yaratanla mevcut âlemi yaratanın aynı

olması neden mantıklıdır? (17 kelime)  
Çünkü aynı türden büyük

9-) Dünyanın misafirhane oluşu insan hayatının hangi yönünü hatırlatır?  
(5 kelime)  
Fânîlik

10-) Bu pasajdan çıkarılabilecek tevhid dersi nedir? (11 kelime)  
Kâinattaki devamlı

## **lisans 33-soz-p49-30-pencere-hudus-delili - Set 5**

1-) Mütakellimîn hudûs delilinde âlemi hangi iki nitelik üzerinden değerlendiriyor? (11 kelime)

Değişiyor olması

2-) Sonradan meydana gelen her şey için niçin bir mucid gerektiği düşünülüyor? (12 kelime)

Çünkü varlık kazanması

3-) Metin kâinatın yenilenmesini hangi örnek düzen içinde sunuyor? (11 kelime)

Asırdan seneye,

4-) Her mevsimde yeni bir âlemden söz etmek, tabiata bakışı nasıl değiştirir? (13 kelime)

Tabiatı sıradan bir

5-) Burada “ehl-i şuur” ifadesiyle kimler kastediliyor olabilir? (10 kelime)

Düşünebilen, fark

6-) Hiçten yaratmanın özellikle belirtilmesi hangi yanlış düşünceyi reddeder? (14 kelime)

Varlıkların kendi başına

7-) Bir âlemin alınması, yerine diğerinin getirilmesi nasıl bir tasarruf anlayışı gösterir? (12 kelime)

Her an hükmeden,

8-) Baharın kudret delili olması ile bütün âlemin yaratılması arasında nasıl bir bağ kuruluyor? (13 kelime)  
Küçük ölçekte tekrar

9-) Yeryüzünün konuklara ayrılmış yer gibi tasarlanması, canlıların dünyadaki durumunu nasıl açıklar? (11 kelime)  
Kalıcı malik

10-) Pasajın bütününe bakıldığında hangi imanî sonuç öne çıkıyor? (14 kelime)  
Kâinatın değişimi ve

## **lisans 33-soz-p49-30-pencere-hudus-delili - Set 6**

1-) Hudûs kelâmî delili bu pasajda en kısa şekilde hangi hükme bağlanıyor? (13 kelime)

Değişen âlemin sonradan

2-) Kâinatta görülen yenilenmeler niçin önemli bir gözlem sayılıyor? (17 kelime)

Çünkü varlığın sabit ve

3-) Metinde “bir âlem gider, biri gelir” fikri neyi anlatmak için kullanılmıştır? (13 kelime)

Eski düzenlerin çekilip

4-) Günlük, mevsimlik ve yıllık değişimler birlikte düşünülünce nasıl bir sonuç çıkar? (15 kelime)

Yaratmanın tek seferlik

5-) Baharların özel olarak anılması hangi yönüyle anlamlıdır? (13 kelime)

Çünkü baharda çok

6-) Bu yaratılışların bilinç sahiplerine gösterilmesi hangi hikmete işaret eder? (10 kelime)

İnsanların ibret

7-) Metne göre her vakit yeni âlemler meydana getiren Zât için hangi daha geniş hüküm veriliyor? (11 kelime)

Böyle bir

8-) Dünya ve yeryüzü neden misafir ağırlayan bir mekâna benzetiliyor?  
(12 kelime)  
Çünkü üzerinde bulunanlar

9-) Bu pasajda gözle görülen olaylardan görünmeyen hakikate nasıl geçiliyor? (13 kelime)  
Dış dünyadaki sürekli

10-) Son cümledeki misafirhane benzetmesi ahiret düşüncesiyle nasıl uyumludur? (15 kelime)  
Dünyanın geçici bir

## CEVAP ANAHTARI

## **lisans 33-soz-p49-30-pencere-hudus-delili - Set 1 -**

### **CEVAPLAR**

1-) Hudûs delilinde mütekellimîn âlem hakkında hangi temel tesbiti yapıyor?

Âlemin değişen bir varlık olduğunu, değişen her şeyin de sonradan meydana geldiğini söylüyorlar.

2-) Bu görüşten hareketle kâinat hakkında hangi sonuca ulaşıyor? Sonradan meydana gelen bu âlemin bir yapıcısı ve var edicisi bulunduğu neticesine varılıyor.

3-) Metinde kâinatın sonradan yaratıldığı hangi gözleme dayanarak açıklanıyor?

Zaman içinde sürekli yenilenme görülmesine; dönem dönem bir düzenin gidip yerine yenisinin gelmesine dayanarak açıklanıyor.

4-) Mevsimlerin değişimi burada nasıl bir delil olarak kullanılıyor? Her mevsimde âdeta yeni bir âlem sergilenmesi, kudret sahibi bir Yaratıcının tekrar tekrar yaratmasına işaret sayılıyor.

5-) Bahar için neden “yenilenen küçük bir kâinat” gibi bir anlam çıkarılabilir?

Çünkü baharda göz önünde çok geniş bir diriliş, tazelenme ve yeniden ortaya çıkış görülüyor.

6-) Metne göre bu yenilenmelerin “hiçten” olması neyi vurgular? Varlıkların kendi kendine değil, doğrudan kudret sahibi bir Fail tarafından yokluktan var edildiğini gösterir.

7-) Art arda gelen bu âlemlerin zamanla ilişkisi nasıl tasvir ediliyor? Sanki peş peşe dizilip zaman akışı üzerinde gösterilen sahneler gibi anlatılıyor.

8-) Sürekli yeni âlemler yaratan Zât hakkında asıl hüküm nedir? Bu yenileyen kudretin mevcut büyük âlemi de yaratanın kendisi olduğu belirtiliyor.

9-) Yeryüzünün misafirhane olarak nitelenmesi neyi anlatır? Yeryüzünün gelip geçen canlılara ve topluluklara geçici bir konak yeri olarak hazırlandığını anlatır.

10-) Bu parçanın ana fikri nedir?

Kâinattaki sürekli değişim ve yenilenme, ezeli kudret sahibi tek bir Yaratıcının varlığına açık bir delildir.



## **lisans 33-soz-p49-30-pencere-hudus-delili - Set 2 -**

### **CEVAPLAR**

1-) Hudûs bahsinde “değişme” ile “sonradan olma” arasında nasıl bir bağ kuruluyor?

Değişen şeyin sabit ve ezeli olamayacağı, bu yüzden sonradan meydana gelmiş sayılacağı ifade ediliyor.

2-) Sonradan meydana gelmiş bir şey için neden bir muhdis kabul ediliyor?

Çünkü kendi kendine varlık kazanması makul görülmeyip onu ortaya çıkaran bir fail gerektiği kabul ediliyor.

3-) Metinde sadece genel kâinata değil, hangi zaman ölçeklerine de dikkat çekiliyor?

Asra, seneye, mevsime hatta güne kadar inen bir yenilenme düzenine dikkat çekiliyor.

4-) Her gün veya her mevsimde yeni bir yaratılıştan söz edilmesi neyi güçlendiriyor?

Yaratmanın uzak bir geçmişte kalmış tek seferlik değil, devam eden bir fiil olduğunu gösteriyor.

5-) Ehl-i şuurun bu yaratılışları görmesi neden özellikle zikredilmiş olabilir?

Çünkü akıl ve idrak sahipleri bu değişimlerden ibret alıp Yaratıcıyı tanımaya yönelsin diye.

6-) Metinde eski âlemin alınması, yenisinin getirilmesi hangi ilahî sığata işaret eder?

Sonsuz kudret ve sürekli tasarruf sahibi olmaya işaret eder.

7-) Bahar manzaralarının kudret mucizeleri sayılmasının sebebi nedir?

Çok sayıda canlının ve düzenin yeniden ortaya çıkması, olağan bir dönüşümden öte yaratıcı bir fiil göstermesidir.

8-) “Âlem içinde âlemler yaratmak” ifadesinden ne anlaşılır?

Büyük kâinatın içinde de durmadan yenilenen çok sayıda canlılık ve düzen sahnesi bulunduğu anlaşılır.

9-) Yeryüzünün büyük misafirlere hazırlanmış yer sayılması insanı hangi düşünceye sevk eder?

Dünya hayatının kalıcı değil geçici olduğu ve canlıların burada bir süre ağırlandıp sonra ayrıldığı düşüncesine sevk eder.

10-) Bu parçaya göre hudûs delilinin insana verdiĐi en temel ders nedir?  
G z önündeki yenilenmeleri dikkatle okuyan, kâinatın sahipsiz  
olmadığını anlayacağıdır.

## **lisans 33-soz-p49-30-pencere-hudus-delili - Set 3 -**

### **CEVAPLAR**

1-) Mütakellimînin hudûs delilini birkaç adım halinde özetler misin?  
Önce âlemin değiştiği söyleniyor; sonra değişenin sonradan olduğu kabul ediliyor; ardından sonradan olanın bir var edicisi bulunduğu sonucuna ulaşıyor.

2-) Metindeki “biz de deriz” ifadesi nasıl bir işlev görüyor?  
Klasik delilin kabul edildiğini, ardından bunun gözleme dayalı bir açıklamayla desteklendiğini gösteriyor.

3-) Kâinatın hâdis oluşuna dair verilen örnekler neden farklı zaman dilimlerinden seçilmiş olabilir?

Yenilenmenin istisna değil sürekli ve çok katmanlı olduğunu göstermek için.

4-) Metne göre her sene ortaya çıkan yeni düzenler neyin delilidir?  
Celâl sahibi kudretli bir Yaratıcının yeni yaratışlarının delilidir.

5-) “Gözümüzün önünde gelip giden kâinatlar” sözü nasıl anlaşılmalıdır?

Özellikle tabiattaki büyük dönüşümlerin, insanın bizzat müşahade edebildiği yaratılış sahneleri olduğu anlaşılmalıdır.

6-) Bu parçaya göre görülen değişim, tesadüften çok hangi hakikate işaret eder?

Bilinçli, kudretli ve iradeli bir yaratmaya işaret eder.

7-) Sürekli yenileme fiili ile ilk yaratma arasında nasıl bir ilişki kuruluyor?

Devamlı yenileyen kudretin başlangıçta da aynı âlemi yaratmış olduğu söyleniyor.

8-) Rûy-i zemin için misafirhane benzetmesi hangi yönüyle anlamlıdır?  
Çünkü üzerinde kalanlar sürekli değişir, gelen gider; mekân ise geçici ikamete uygun şekilde hazırlanmıştır.

9-) Bu pasajda gözlem ile aklî çıkarım nasıl birleşiyor?

Önce mevsimsel ve dönemsel değişimler gözleniyor, ardından bunlardan bir Yaratıcının varlığına aklî hüküm çıkarılıyor.

10-) Parçanın sonunda ulaşılan inanç esası nedir?

Dünyayı ve onda sürekli yenilenen hayat tablolarını yaratan tek bir Kadîr-i Zülcelâl bulunduğu esasıdır.



## **lisans 33-soz-p49-30-pencere-hudus-delili - Set 4 -**

### **CEVAPLAR**

1-) Hudûs delili metinde hangi kavrama dayanarak başlatılıyor?

Âlemin sürekli başkalaşan bir yapıda olduğu düşüncesine dayanarak başlatılıyor.

2-) Değişmenin görülmesi, kâinatın ezeli olmadığını nasıl düşündürür? Çünkü ezeli olanın gelip gitme ve yenilenme gibi sonradanlık belirtileri taşımaması beklenir.

3-) Metin, yalnız bir defalık yaratmadan mı söz ediyor, yoksa süreklilikten mi?

Sürekliliği vurguluyor; yaratmanın devam ettiğini anlatıyor.

4-) “Her asırda, her senede, her mevsimde” şeklindeki sıralama neyi kuvvetlendirir?

Yaratmanın farklı ölçülerde tekrarlandığını ve her seviyede gözlenebildiğini kuvvetlendirir.

5-) Her gün yeni bir yaratıştan söz edilmesi, insanın dikkatini nereye çevirir?

Uzak geçmişe değil, her gün önünde gerçekleşen ilahî tasarrufa çevirir.

6-) Baharlardaki ortaya çıkış ve kayboluş niçin kudret mucizesi kabul ediliyor?

Çünkü çok geniş çaplı canlılık düzeni düzenli biçimde beliriyor, sonra çekiliyor ve bu büyük bir kudreti gösteriyor.

7-) Metindeki zincirleme tasvir zaman hakkında nasıl bir anlayış sunuyor?

Zamanın, ardı ardına sergilenen yaratılış tablolarının taşındığı bir akış gibi düşünüldüğünü sunuyor.

8-) Sürekli değişen âlemleri yaratanla mevcut âlemi yaratanın aynı olması neden mantıklıdır?

Çünkü aynı türden büyük yaratma fiillerini devamlı yapanın, bu genel âlemi de yapmış olması tabii bir sonuçtur.

9-) Dünyanın misafirhane oluşu insan hayatının hangi yönünü hatırlatır? Fânîlik ve geçicilik yönünü hatırlatır.

10-) Bu pasajdan çıkarılabilecek tevhid dersi nedir?

Kâinattaki devamlı yenilenme tek bir Yaratıcının hâkimiyetini gösterir; varlıklar başıboş değildir.



## **lisans 33-soz-p49-30-pencere-hudus-delili - Set 5 -**

### **CEVAPLAR**

1-) Mütakellimîn hudûs delilinde âlemi hangi iki nitelik üzerinden değerlendiriyor?

Değişiyor olması ve bu yüzden sonradan meydana gelmiş bulunması üzerinden değerlendiriyor.

2-) Sonradan meydana gelen her şey için niçin bir mucid gerektiği düşünülüyor?

Çünkü varlık kazanması kendinden açıklanamayacağı için onu ortaya koyan bir sebep aranıyor.

3-) Metin kâinatın yenilenmesini hangi örnek düzen içinde sunuyor? Asırdan seneye, mevsimden güne uzanan tekrarlı bir yenilenme düzeni içinde sunuyor.

4-) Her mevsimde yeni bir âlemden söz etmek, tabiata bakışı nasıl değiştirir?

Tabiatı sıradan bir döngü değil, tekrar tekrar gerçekleşen yaratılış tecellisi olarak görmeye yöneltir.

5-) Burada “ehl-i şuur” ifadesiyle kimler kastediliyor olabilir?

Düşünebilen, fark edebilen ve ibret alabilen bilinç sahipleri kastediliyor olabilir.

6-) Hiçten yaratmanın özellikle belirtilmesi hangi yanlış düşünceyi reddeder?

Varlıkların kendi başına ya da yalnız mevcut maddelerin oyunu ile ortaya çıktığı düşüncesini reddeder.

7-) Bir âlemin alınması, yerine diğerinin getirilmesi nasıl bir tasarruf anlayışı gösterir?

Her an hükmeden, değiştiren ve yenileyen aktif bir ilahî idare anlayışı gösterir.

8-) Baharın kudret delili olması ile bütün âlemin yaratılması arasında nasıl bir bağ kuruluyor?

Küçük ölçekte tekrar edilen büyük yaratılışlar, bütün âlemi yaratan kudretin aynı olduğunu düşündürüyor.

9-) Yeryüzünün konuklara ayrılmış yer gibi tasarlanması, canlıların dünyadaki durumunu nasıl açıklar?

Kalıcı malik değil, bir süre kalıp ayrılan yolcular gibi olduklarını açıklar.

10-) Pasajın bütününe bakıldığında hangi imanî sonuç öne çıkıyor?  
Kâinatın değişimi ve yenilenmesi, kadîm kudret sahibi bir Yaratıcının  
varlığını ve fiilini açıkça göstermektedir.

## **lisans 33-soz-p49-30-pencere-hudus-delili - Set 6 -**

### **CEVAPLAR**

1-) Hudûs kelâmî delili bu pasajda en kısa şekilde hangi hükme bağlanıyor?

Değişen âlemin sonradan yaratıldığı ve bu yüzden bir Yaratıcıya muhtaç olduğu hükmüne bağlanıyor.

2-) Kâinatta görülen yenilenmeler niçin önemli bir gözlem sayılıyor? Çünkü varlığın sabit ve kendi kendine duran bir yapı değil, sürekli tazelenen bir yaratılış sahası olduğunu gösteriyor.

3-) Metinde “bir âlem gider, biri gelir” fikri neyi anlatmak için kullanılmıştır?

Eski düzenlerin çekilip yerlerine yenilerinin gelmesiyle devam eden ilahî tasarrufu anlatmak için kullanılmıştır.

4-) Günlük, mevsimlik ve yıllık değişimler birlikte düşünülünce nasıl bir sonuç çıkar?

Yaratmanın tek seferlik değil, sürekli ve kat kat tecelli eden bir hakikat olduğu sonucu çıkar.

5-) Baharların özel olarak anılması hangi yönüyle anlamlıdır?

Çünkü baharda çok sayıda varlık birden canlanır ve bu, yaratma kudretini açıkça gösterir.

6-) Bu yaratılışların bilinç sahiplerine gösterilmesi hangi hikmete işaret eder?

İnsanların ibret alıp Yaratıcıyı tanımasına ve gafletten uyanmasına işaret eder.

7-) Metne göre her vakit yeni âlemler meydana getiren Zât için hangi daha geniş hüküm veriliyor?

Böyle bir Zâtın içinde bulunduğumuz büyük âlemi de yaratmış olduğu söyleniyor.

8-) Dünya ve yeryüzü neden misafir ağırlayan bir mekâna benzetiliyor? Çünkü üzerinde bulunanlar devamlı değişiyor; gelenler kısa süre kalıp yerlerini başkalarına bırakıyor.

9-) Bu pasajda gözle görülen olaylardan görünmeyen hakikate nasıl geçiliyor?

Dış dünyadaki sürekli değişim ve tazelenmeden, bunları yapan kudret sahibi Yaratıcının varlığına geçiliyor.

10-) Son cümledeki misafirhane benzetmesi ahiret düşüncesiyle nasıl uyumludur?

Dünyanın geçici bir konak yeri olduğunu hissettirdiği için insanı kalıcı yurdun başka olduğu fikrine hazırlar.